

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA**KARTA PRZEDMIOTU****Nazwa przedmiotu w języku polskim: Decyzje i podejmowanie ryzyka****Nazwa przedmiotu w języku angielskim Decision and risk taking****Kierunek studiów (jeśli dotyczy): Inżynieria Zarządzania****Specjalność (jeśli dotyczy): Zarządzanie projektami****Poziom i forma studiów: II stopień / stacjonarna****Rodzaj przedmiotu: wybieralny****Kod przedmiotu W08IZZ-SM0025****Grupa kursów NIE**

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15				15
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	25				25
Forma zaliczenia	zaliczenie na ocenę				zaliczenie na ocenę
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)					
Liczba punktów ECTS	1				1
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)					1
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu (BU)	0,68				0,68

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH**CELE PRZEDMIOTU**

- C1. Przystwojenie wiedzy na temat psychologicznych mechanizmów podejmowania decyzji.
 C2. Poznanie sytuacyjnych i osobowościowych uwarunkowań procesów podejmowania decyzji.
 C3. Pozyskanie wiedzy w zakresie psychologicznego podejścia do ryzyka
 C4. Poznanie i identyfikacja przejawów ograniczonej racjonalności w procesie decyzyjnym i percepcji ryzyka
 C5. Opanowanie wiedzy i sprawności identyfikacji błędów i zniekształceń poznawczych w procesie podejmowania decyzji i ryzyka
 C6. Poznanie roli czynników psychologicznych i różnic indywidualnych w podejmowaniu decyzji i ryzyka finansowego

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z zakresu wiedzy:

PEU_W01 Zna istotę i działanie psychologicznych mechanizmów podejmowania decyzji.

PEU_W02 Ma wiedzę o sytuacyjnych i osobowościowych uwarunkowaniach procesów podejmowania decyzji.

PEU_W03 Ma wiedzę na temat psychologicznego podejścia do ryzyka

Z zakresu umiejętności:

PEU_U01 Ma umiejętności identyfikacji przejawów ograniczonej racjonalności w procesie decyzyjnym i percepcji ryzyka

PEU_U02 Potrafi dokonać identyfikacji błędów i zniekształceń poznawczych w procesie podejmowania decyzji i ryzyka

Z zakresu kompetencji społecznych:

PEU_K01 potrafi określić rolę czynników psychologicznych i różnic indywidualnych w podejmowaniu decyzji i ryzyka finansowego

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wy1	Behawioralna teoria decyzji. Normatywne i deskryptywne modele podejmowania decyzji i ryzyka	1
Wy2	Cykle przetwarzania informacji w procesie podejmowania decyzji. Psychologiczne reguły decyzyjne.	2
Wy3	Ogólne wymiary decyzji. Wymiary decyzji w organizacji. Źródła niepewności w podejmowaniu decyzji	2
Wy4	Model ograniczonej racjonalności w podejmowaniu decyzji	2
Wy5	Heurystyki decyzyjne (źródła błędów decyzyjnych).	2
Wy6	Teoria perspektywy w procesie podejmowania decyzji	2
Wy7	Psychologiczne uwarunkowania percepcji i oceny ryzyka i podejmowania decyzji	2
Wy8	Rola emocji i różnic indywidualnych w podejmowaniu ryzyka finansowego	2
Suma godzin		15

Forma zajęć - seminarium		Liczba godzin
Se1	Proces podejmowania decyzji. Rola mechanizmów racjonalnych i automatycznych w podejmowaniu decyzji.	1
Se2	Procesy umysłowe w procesie podejmowania decyzji. Szacowanie prawdopodobieństwa subiektywnego w podejmowaniu decyzji	2
Se3	Heurystyki diagnostyczno-decyzyjne. Rodzaje błędów poznawczych	2
Se4	Konsekwencje teorii perspektywy – błędy w ocenie ryzyka – efekt predyspozycji i efekt utopionych kosztów	2
Se5	Reguły integrowania ocen w podejmowaniu decyzji	2
Se6	Ilościowe i jakościowe wymiary spostrzeganego ryzyka w podejmowaniu decyzji	2
Se7	Różnice indywidualne w podejmowaniu decyzji i ryzyka	2
Se8	Źródła błędów w szacowaniu ryzyka finansowego	2
Suma godzin		15

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1. Wykład (stymulujący pytania i odpowiedzi)
 N2. Dyskusja moderowana
 N3. Praca własna
 N4. Prezentacje multimedialne
 N5. Ćwiczenia praktyczne

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
Wykład (P1) F1 – test zaliczeniowy	PEU_W01 – PEU_W03	Kolokwium zaliczeniowe
Seminarium (P2) F2 zadanie	PEU_U01-PEU_U02 PEU_K01	Ocena wykonania zadania
Seminarium (P2) F3 test	PEU_W01 – PEU_W03	Test wiedzy
P1 = F1 $P2 = (F2+F3)/2$ – ocena w formie %, przeliczna następnie na ocenę w skali 2-5,5		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

- [1] Sokołowska, J. (2005). *Psychologia decyzji ryzykownych. Ocena prawdopodobieństwa i modele wyboru w sytuacji ryzykownej. Podręcznik akademicki*. Warszawa, Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej – „Academica”.
- [2] Tyszka, T. (2016). *Decyzje. Perspektywa psychologiczna i ekonomiczna*. Warszawa: Wydawnictwo Scholar.
- [3] Zaleśkiewicz, T. (2005). *Przyjemność czy konieczność. Psychologia spostrzegania i podejmowania ryzyka*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] Goszczyńska M., Studenski R. (red.) (2006). *Psychologia zachowań ryzykownych koncepcje badania praktyka*. Wydawnictwo: ŻAK
- [2] Nosal C.S. (2001). *Psychologia myślenia i działania menedżera.*, Wrocław, AKADE
- [3] Simon H., *Podejmowanie decyzji kierowniczych*, PWE, Warszawa 1982.
- [4] Sokołowska, J. (2000). *Ryzyko: Wyzwanie czy zagrożenie. Psychologiczne modele oceny i akceptacji ryzyka*. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN.
- [5] Tyszka, T. (1999). *Pułapki oceniania i podejmowania decyzji*. Gdańsk: GWP.
- [6] Tyszka, T., Zaleśkiewicz, T. (2001). *Racjonalność decyzji. Pewność i ryzyko*. Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne.
- [7] Zaleśkiewicz, T. (2003). *Psychologia inwestora giełdowego. Wprowadzenie do behawioralnych finansów*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

Beata Bajcar, beata.bajcar@pwr.edu.pl